

Sporazum gradonačelnika u procesu održivog razvoja Grada Zagreba

GRAD ZAGREB

Zagreb, ožujak 2011.

Izdavač:

Grad Zagreb, Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj
Zagreb, Dukljaninova 3
www.zagreb.hr

Glavni urednik:

Marijan Maras, dipl.ing.

Autori:

Marijan Maras, dipl.ing.
Mr.sc. Vesna Kolega
Dr.sc. Julije Domac

Grafička priprema

Katal media d.o.o., Zagreb

Tisak:

Novi val d.o.o., Zagreb

Naklada:

700 primjeraka

Autorska prava:

Grad Zagreb – Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 760995

ISBN 978-953-55449-7-5

Sporazum gradonačelnika u procesu održivog razvoja Grada Zagreba

Zagreb, ožujak 2011.

Ponašajte se dobro prema Zemlji ,
ona vam nije dana od vaših roditelja,
nego je posuđena od vaše djece.

stara Indijanska poslovica

Globalno zagrijavanje i klimatske promjene nezaobilazni su opći svjetski problem i opasna prijetnja brojnim aspektima života i razvoja na Zemlji. Duboka je i realna zabrinutost čovječanstva zbog klimatskih promjena, porasta potrošnje energije, povećane ovisnosti o uvozu fosilnih goriva, te njihovim štetnim utjecajima na okoliš i gospodarstvo.

Republika Hrvatska se trenutno nalazi u relativno nezavidnom energetskom položaju. Potrošnja energije je iz godine u godinu sve veća, pritisak na povećanje cijena energije je sve veći a isto tako i uvozna komponenta energije. Realno stanje zahtjeva brze i učinkovite odgovore na lokalnim i nacionalnim razinama, ali i intenzivnu suradnju i sinergiju na međunarodnom planu.

Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba 30. listopada 2008. Grad Zagreb je, kao jedan od prvih europskih glavnih gradova, prihvatio Sporazum gradonačelnika i izrazio potporu velikoj inicijativi povezivanja gradonačelnika energetski osviještenih europskih gradova u trajnu mrežu s ciljem razmjene iskustava u primjeni djelotvornih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti urbanih sredina. Kao Strateški partner Europske komisije-Opće uprave za energiju, u provedbi Sporazuma gradonačelnika u Republici Hrvatskoj i široj regiji, Grad Zagreb se obvezao pružiti stručnu potporu jedinicama regionalne i lokalne samouprave koje to nisu u stanju samostalno realizirati.

Projektom sustavnoga gospodarenja energijom, Grad Zagreb je u cijelosti pokrenuo proces ušteda energije, kontinuiranoga praćenja energetske potrošnje, primjenu mjera energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva na sve objekte u vlasništvu ili korištenju Grada Zagreba.

Želimo ostvariti izravne energetske i finansijske uštede, smanjiti štetni utjecaj na okoliš, provoditi proaktivnu energetsku politiku i podizati razinu odgovornosti i svijesti svojih djelatnika i građana Grada Zagreba u procesu globalnoga zatopljenja i klimatskih promjena.

Svečanim činom potpisivanja Sporazuma gradonačelnika, u Europskom parlamentu 10. veljače 2009., i Izjavom o politici energetske učinkovitosti i zaštiti okoliša, 28. ožujka 2008., istakli smo strateško opredjeljenje i primarne ciljeve politike odgovorne uprave Grada Zagreba.

Pozivam sve regionalne i lokalne jedinice da nam se pridruže i pristupe Sporazumu gradonačelnika kako bi zajedno sudjelovali na daljnjoj provedbi ove plemenite inicijative programa primjene energetske učinkovitosti i zaštite okoliša na cjelokupnom području naših gradova i sačuvali prirodne resurse na dobrobit svih naših građana i budućih generacija.

Gradonačelnik Grada Zagreba

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Božidar Jančić".

Sadržaj

Sporazum gradonačelnika	4
Energetska politika Grada Zagreba i Sporazum gradonačelnika	7
Što je Akcijski plan energetski održivog razvijanja Grada Zagreba ?	11
Metodologija pripreme, izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana energetski održivog razvijanja Grada Zagreba	12
Pripremne radnje za pokretanje postupka	12
Izrada prijedloga Akcijskog plana energetski održivog razvijanja Grada Zagreba	13
Prihvaćanje Akcijskog plana energetski održivog razvijanja Grada Zagreba	16
Provđenje Plana prioritetnih mera i aktivnosti za Grad Zagreb	16
Praćenje i kontrola provedbe Akcijskog plana energetski održivog razvijanja Grada Zagreba	16
Izvještavanje o rezultatima provedbe Akcijskog plana energetski održivog razvijanja Grada Zagreba	17
Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Grada Zagreba za razdoblje od 2010. do 2012.....	19
Aktivnosti Grada Zagreba u okviru Sporazuma Gradonačelnika	21
Međunarodna konferencija - Održivi razvoj gradova	21
Sporazum o suradnji na promociji Sporazuma gradonačelnika u regiji	23
Izgradnja sustava za gospodarenje energijom u glavnim gradovima	
-Sporazum o suradnji gradonačelnika Grada Zagreba, Skopja, Podgorice i Sarajeva	24
Projekt Sustavno gospodarenje energijom u Gradu Zagrebu	25
Energy for Mayors – IEE projekt	28
Leadership for Energy Action and Planning“ (LEAP) – IEE projekt	30
I. Zagrebački energetski tjedan	31
Stručni skup Covenant of Mayors – Razvoj ne želimo zaustaviti, ali onečišćenje možemo	37
Managenergy - godišnja konferencija 2010	40
Europski tjedan mobilnosti	43
Međunarodni Zagrebački jesenski velesajam 2010	45
Aktivnosti Grada Zagreba u programima <i>Energy-Cities</i> i <i>Eurocities</i>	46
Godišnja konferencija – Salerno 28.-30.svibnja 2010	47
Godišnja konferencija Energy Cities , Zagreb 6.-8.travnja 2011	48
Deklaracija o klimatskim promjenama (Declaration on Climate Change)	51
Zelena digitalna povjesta (Green Digital Charter– ICT for Sustainable Growth)	51
II. Zagrebački energetski tjedan, Zagreb 4.- 9.travnja 2011	52

Sporazum gradonačelnika

Europska komisija je 29. siječnja 2008. pokrenula veliku inicijativu povezivanja gradonačelnika energetski osviještenih europskih gradova u trajnu mrežu s ciljem razmjene iskustava u primjeni djelotvornih mjera za poboljšanje energetske učinkovitosti urbanih sredina.

Sporazum gradonačelnika (Covenant of Mayors) je odgovor naprednih europskih gradova na izazove globalne promjene klime, a ujedno prva i najambicioznija inicijativa Europske komisije usmjerena direktno na aktivno uključenje i kontinuirano sudjelovanje gradskih uprava i samih građana u borbi protiv globalnog zatopljenja.

Potpisivanjem Sporazuma, gradonačelnici se obvezuju na provedbu programa 20/20/20 i primjenu brojnih mjera energetske učinkovitosti kojima će u konačnici do 2020. pridonijeti ispunjavanju četiri osnovna cilja *Europske energetske politike* iz 2007.:

- smanjenje emisije stakleničkih plinova za 20%;
- povećanje energetske učinkovitosti za 20%;
- povećanje udjela obnovljivih izvora energije na 20%;
- povećanje udjela biogoriva u prometu na 10%.

Prema podacima Europskog statističkog zavoda (EUROSTAT), urbana područja u Europskoj uniji (EU) odgovorna su za 80% energetske potrošnje i pripadajućih emisija CO₂ s godišnjim trendom porasta od 1,9%.

Ambiciozni cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova za više od 20% u odnosu na referentnu godinu moguć je samo uz aktivno uključenje i sudjelovanje gradskih uprava, brojnih interesnih skupina, obrazovnih i znanstvenih institucija, nevladinih udruga i samih građana što većeg broja europskih gradova.

Zajedno s državnom upravom, gradske, lokalne i regionalne uprave europskih zemalja ravnopravno dijele odgovornost i preuzimaju obveze za borbu protiv globalnog zagrijavanja provedbom raznih programa, projekata i inicijativa za energetske uštede, poboljšanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

Sporazum gradonačelnika, u cilju provedbe programa 20/20/20 do 2020., posebno ističe slijedeće obveze lokalnih vlasti:

- Provedba mjera, projekata i programa energetske učinkovitosti u zgradama javne namjene u vlasništvu i korištenju gradova;
- Provedba mjera, projekata i programa u cilju povećanja kvalitete i energetsko-ekološke učinkovitosti u sektoru javnog gradskog prijevoza;
- Provedba mjera, projekata i programa energetske učinkovitosti sektora javne rasvjete na području grada;
- Sustavno planiranje razvijanja gradova na načelima energetsko-ekološke održivosti;
- Kontinuirane informativno-edukativne aktivnosti i kampanje o načinima povećanja energetske učinkovitosti i smanjenja emisija CO₂ u cilju podizanja svijesti građana o nužnosti štednje energije u svim segmentima života i rada;
- Potpora programima i inicijativama raznih fizičkih i pravnih subjekata i udruga civilnog društva u cilju većeg korištenja obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva
- Promicanje lokalne proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije.

Sporazumom su definirane i konkretnе aktivnosti koje treba provesti:

- Izrada inventara emisija stakleničkih plinova kao temelja za izradu Akcijskog plana energetski održivog razvijanja grada (u daljem tekstu Akcijskog plana);
- Izrada i provedba Akcijskog plana te podnošenje izvješća o njegovoj realizaciji Europskoj komisiji svake dvije godine;
- Prilagođavanje organizacije gradske strukture te osiguravanje dostatnih ljudskih potencijala za provođenje svih potrebnih aktivnosti;
- Redovno informiranje građana i lokalnih medija o rezultatima provedbe Akcijskog plana;
- Informiranje građana o mogućnostima i prednostima korištenja energije na učinkoviti način;
- Organiziranje Energetskih dana (Dana Sporazuma gradova), konferencija, stručnih skupova i tribina u suradnji s Europskom komisijom, obrazovnim i znanstvenim institucijama, te drugim zainteresiranim subjektima;
- Prisustvovanje i doprinos godišnjoj Konferenciji gradonačelnika EU i drugim stručnim događanjima o energetski održivoj Evropi;
- Razmjena iskustava i znanja s drugim glavnim gradovima, regijama i općinama u zemlji i inozemstvu.

Do 1. veljače 2011. Sporazum je potpisalo 2180 gradova, a interes za pristupanjem novih gradova je iznimno velik. Zanimljivo je spomenuti da je ova inicijativa prerasla europske granice i proširila se svijetom. Uz više od 2180 europskih gradova, Sporazum su potpisali i gradonačelnici glavnog grada Argentine, Buenos Airesa te Christchurha na Novom Zelandu. Od europskih zemalja, u inicijativi su najzastupljeniji španjolski (689) i talijanski (574) gradovi. Od hrvatskih gradova inicijativi su se prvi, tijekom 2008. pridružili Zagreb, Rijeka i Ivanić Grad, a u 2009. Klanjec, Ozalj i Duga Resa. Početkom veljače 2010. Sporazumu je pristupio Grad Pregrada, a slijedili su gradovi Zaprešić, Jastrebarsko, Velika Gorica i Karlovac.

PROVEDBA SPORAZUMA GRADONAČELNIKA

KORAK 1: Prihvatanje Sporazuma gradonačelnika

Donošenje odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne ili regionalne samouprave

KORAK 2: Potpisivanje Sporazuma gradonačelnika

Potpisivanje Sporazuma gradonačelnika od strane gradonačelnika / župana

Svečano potpisivanje Sporazuma gradonačelnika od gradonačelnika/župana u Europskom parlamentu

KORAK 3: Donošenje Akcijskog plana

Formiranje odgovarajućih administrativnih tijela

Priprema Inventara emisija CO₂ za baznu godinu i izrada Akcijskog plana, uključivanje dionika i građana

Prihvatanje Akcijskog plana od strane predstavničkog tijela jedinice lokalne ili regionalne samouprave

KORAK 4: Provedba i revizija Akcijskog plana

Provedba Akcijskog plana

Praćenje realizacije Akcijskog plana

Revizija Akcijskog plana

KORAK 5: Podnošenje izvješća o provedbi

Redovito podnošenje izvješća Europskoj komisiji o provedbi i reviziji Akcijskog plana

- 20% CO₂ do 2020. godine

Energetska politika Grada Zagreba i Sporazum gradonačelnika

Grad Zagreb je jedan od prvih europskih glavnih gradova koji je, prepoznavši njegovu važnost i potencijale za razvitak energetski održive urbane Europske unije, pristupio Sporazumu gradonačelnika.

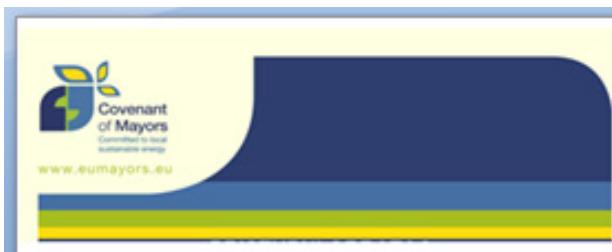
Sporazum gradonačelnika je prihvatile Gradska skupština Grada Zagreba 30. listopada 2008., a prihvatanje i provođenje načela i obveza iz tog dokumenta, koji će provoditi Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, jedan je od važnih preduvjeta za energetski održiv razvitak Grada Zagreba kao hrvatske metropole.

Prva svečanost potpisivanja Sporazuma gradonačelnika u Europskom Parlamentu, Bruxelles, Belgija 10. veljače 2009.

Gradonačelnik Zagreba na potpisivanju Sporazuma gradonačelnika u Europskom Parlamentu, Bruxelles, Belgija 10. veljače 2009.

SPORAZUM GRADONAČELNIKA

BUDUĆI DA je „Međunarodna međunarodna komisija za klimatske promjene“ (IPCC) potvrdila da su klimatske promjene realni i da je korištenje energije za ljudske aktivnosti značajno odgovorno za iste;

BUDUĆI DA je 9. ožujka 2007. EU uvela paket mera „Energy for a Changing World“ kojim se prenosi obvezu o smanjenju emisije CO₂ za 20% do 2020. godine, temeljem 20% povećanja energetske učinkovitosti i 20% udjela obnovljivih izvora energije u ukupnom energetskom konzumu;

BUDUĆI DA je od strane EU prihvatao „Akciski plan za energetsku učinkovitost“ koji za ostvarenje ciljeva uključuje angažovanje i privlačenje „Sporazuma gradonačelnika“ kao prioriteta;

BUDUĆI DA Odjel za Europsku Uniju zagajava potrebu obujedavanja lokalnih i regionalnih snaga, jer je upravljanje na visok razinu otvorenko nedavno za povećanje učinkovitosti akcija koja treba poduzeti u borbi protiv klimatskih promjena, te stoga postaje uključujući dio regija u provedbi „Sporazuma gradonačelnika“;

BUDUĆI DA bilježi slijedeće preporuke iz Lipova o održivim europskim gradovima, gde potrebe za povećanjem energetske učinkovitosti;

BUDUĆI DA smo svjesni obveze iz Aufborgskog dokumenta kao osnove za daljnje napore u smjeru lokalnog održivog razvoja, a u skladu sa Lokalnim agendum 21;

BUDUĆI DA uvidjamo da lokalne i regionalne vlasti dijele odgovornost za borbu protiv globalnog zagrijavanja zajedno sa nacionalnim vlastima i da moraju biti obvezne sa tim neovisno o opredijeljenosti drugih strana;

BUDUĆI DA mali i veliki gradovi, javno ili privremeno (koristeći putem i usluge koje koriste građani) generiraju više od polovice emisije smrševih plinova koji nastaju konzumom energije;

BUDUĆI DA u svibnju EU da smanji emisije smrševih plinova može ispuniti samo ako im se pridruže i lokalni investitori, građani i njihove udruge;

BUDUĆI DA lokalne i regionalne vlasti, koje predstavljaju najpoštovaniju upravu gradova, moraju voditi na akciju i pokazati aktivnost u svojim primjerima;

BUDUĆI DA u svim akcijama u savi s energetskim potrebama i obnovljivim izvorima energije, potreban je rješavanje problema poremećaja klimatskog sustava, uče u slovu zadobivenosti lokalnih vlasti i se ne bi moglo ostvariti bez njihove političke podrške;

BUDUĆI DA želite članicu EU mogu imati korist od učinkovite decentralizacije akcija na lokalnoj razini kako bi ugasile svoju obvezu prema smanjenju ispuštanja stakleničkih plinova;

BUDUĆI DA lokalne i regionalne vlasti diljem Europe nastaju smanjiti učinke globalnog zagrijavanja kroz program za učinkovito korištenje energije, uključujući održivo gradski mobilnost i promidžbu uporabe obnovljivih izvora energije;

MI, GRADONAČELNICI, OBVEZUJEMO SE:

Obvezni ciljevi koje je posavila EU do 2020. godine, u savi s smanjenjem ispuštanja CO₂ na našem području za najmanje 20%, kroz provedbu Akcijskog plana za održivu energiju na području uključujući i obnovljive izvore našega mandata. Ovični i Akcijski plan će se privlačiti kroz naše uobičajene postupke;

Priprema osnovnog pregleda emisija kao temelja za izradu Akcijskog plana;

Predložiti Akcijski plan tijekom godine dana nakon privlačenja „Sporazuma gradonačelnika“; Prilagođiti gradске strukture, uključujući i stavljanje na raspolaganje dovoljnih ljudskih potencijala, kako bi se mogla poduzimati potrebitne aktivnosti;

Motivirati udruge civilnog društva sa ciljem nemjupisanog područja tako bi sudjelovale u izradi Akcijskog plana, uključujući politike i mjeru potrebe za provedbu i postizanje ciljeva Plana Na svakom će se području izraditi Akcijski plan i biti dostavljen Tijekom „Sporazuma gradonačelnika“ tijekom godine nakon njegova počinjanja;

Dostavljati izvješće o provedbi barem tri puta dvije godine nakon podnošenja Akcijskog plana za potrebe njegove ocjene, praćenja i potrebe izvršenja;

Djeljiti naše akcije i znanje s drugim teritorijalnim jedinicama;

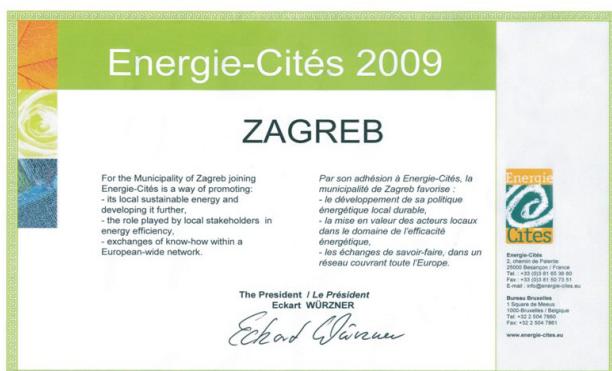
U suradnji s Evropskom komisijom i drugima zainteresiranim, organizirati Energetske dane ili Dne Sporazuma gradova, omogućujući građanima da imaju korist mogućnosti i prednost ito im pružiti rješenje korištenje energije i redovito izvješćivati lokalne medije o realizaciji Akcijskog plana;

Nazvati i prisustvovati godišnjoj Konferenciji gradonačelnika EU o energetski održivosti Europe;

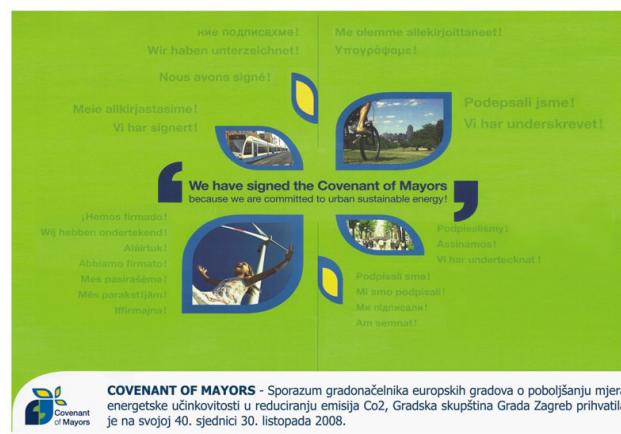
Slati poruke Sporazuma u priklašćom obliku i, posebice, pozvati druge Gradonačelnike da se prisluškaju Sporazumu;

Prihvatiti prenosički članac u Sporazumu, uz prethodnu pisana obavijest Tajništva, u sljedeću:

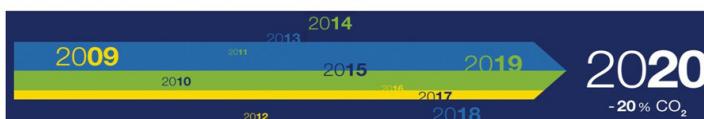
- i) nedostavljanja Akcijskog plana za održivu energiju u tijeku godine koja slijedi uključenom počinjanju Sporazuma;

ENERGIE CITÉS - Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba od 25. studenog 2008. godine, Grad Zagreb je pristupio u punopravno članstvo europske udruge Energie-cités

COVENANT OF MAYORS - Sporazum gradonačelnika europskih gradova o poboljšanju njera energetske učinkovitosti u reduciraju emisiju CO₂, Gradska skupština Grada Zagreba privatila je na svojoj 40. sjednici 30. listopada 2008.

www.eumayors.eu

Committed to local sustainable energy

SUPPORTING STRUCTURES' OF THE DIRECTORATE – GENERAL FOR ENERGY AND TRANSPORT OF THE EUROPEAN COMMISSION – potpisivanjem Sporazuma o suradnji između Opće uprave Europske komisije, UNDP-a, Grada Zagreba, Grada Rijeke i Udruge gradova u Republici Hrvatskoj od 21. travnja 2009. godine, Grad Zagreb je preuzeo ulogu pomoćne strukture Europske komisije za sporazum gradonačelnika europskih gradova

Europska komisija – Opća uprava za transport i energiju (EC - Directorate General for Transport and Energy – DG TREN) prepoznala je aktivnosti Grada Zagreba i isti je, potpisom Sporazuma 27. travnja 2009., definirala sa Programom Ujedinjenih Naroda za razvoj u Republici Hrvatskoj, Udrugom gradova Republike Hrvatske i gradom Rijekom kao Pomoćnu strukturu Europske komisije (Supporting Structure) koja će preuzeti strateško vodstvo, pružiti stručnu i tehničku potporu jedinicama lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj i široj regiji, u kojima postoji politička volja za potpis Sporazuma gradonačelnika (Convenant of Mayors), da ispune uvjete Sporazuma poput pripreme i donošenja Akcijskog plana održivog energetskog razvijatka, provedbu aktivnosti i nadzor nad provedbom istog.

U nastojanju kontinuirane provedbe proaktivne energetske politike i aktivnog učešća u sprečavanju globalnog zatopljenja i negativnih posljedica klimatskih promjena, Gradska skupština Grada Zagreba je na 46. Sjednici 16. ožujka 2009. prihvatile Deklaraciju o klimatskim promjenama udruge velikih europskih gradova Eurocities o zajedničkoj suradnji u ostvarivanju održive budućnosti i borbe protiv klimatskih promjena. Aktivnim sudjelovanjem na godišnjoj konferenciji Eurocities u Stokholmu (studenzi 2009.) u sklopu pripremnih aktivnosti za Konferenciju o klimatskim promjenama u Copenhagenu u prosincu 2009. mreži europskih gradova pridružila se i mreža gradova Sjeverne Amerike.

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj

Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba o Izmjenama i dopunama Odluke o ustrojstvu i djelokrugu gradskih upravnih tijela, od 24. rujna 2009., osnovano je novo gradsko upravno tijelo – Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj.

Ured, u okviru svoje nadležnosti, obavlja poslove koji se odnose na energetiku i planiranje energetskog razvijanja, toplinsku energiju i osiguravanje trajnog obavljanja distribucije toplinske energije, učinkovitog korištenja energije u neposrednoj potrošnji, tržište plina te razvoj njegova distribucijskog sustava na području Grada, održivog razvoja, obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih energegetika, zaštitu okoliša, zaštitu zraka, zaštitu voda, gospodarenje otpadom te zaštitu od buke, održavanje objekata, instalacija, postrojenja, opreme i uređaja. Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj planira nastavak međunarodnih aktivnosti u realizaciji projekata, programa i aktivnosti u području energetike, racionalnog gospodarenja energijom i zaštite okoliša.

Gradski ured provodi aktivnu stručnu suradnju sa gradovima, regijama, udrugama, obrazovnim i znanstvenim institucijama u široj regiji i Europskoj uniji u cilju međusobne suradnje i razmjene iskustava, razvijanju zajedničkih projekata kao i prijava na natječaje fondova EU, a na području energetike i očuvanja klime.

U suradnji sa obrazovnim i znanstvenim institucijama Gradski ured priprema odgovarajuće stručne materijale i prezentacije za potrebe aktivnog sudjelovanja u radu Energy-Cities, Eurocities i drugih međunarodnih asocijacija. Provodi promidžbu u cilju promicanja međunarodne suradnje, naročito na području provođenja proaktivne energetske politike i očuvanja klime.

**ENERGETSKA AGENCIJA
NORTH-WEST CROATIA
SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
ENERGY AGENCY**

Grad Zagreb je, u suradnji sa Zagrebačkom, Karlovačkom i Krapinsko-zagorskom županijom, a uz potporu Europske komisije u sklopu programa Inteligentna Energija za Europu, osnovao Regionalnu energetsku agenciju sjeverozapadne Hrvatske.

Osnovni cilj i uloga agencije jest stručna suradnja sa jedinicama lokalne i regionalne samouprave i Grada Zagreba u cilju operativne potpore u pripremi i provedbi projekata promoviranja i poticanja regionalnog održivog razvoja u području energetike i zaštite okoliša kroz korištenje obnovljivih izvora energije i uvođenje mjeri povećane energetske učinkovitosti.

Gradska skupština Grada Zagreba je 26. listopada 2010. prihvatile Zelenu digitalnu povelju (Green Digital Charter) udruge europskih gradova EUROCITIES. Pokrenuvši Zelenu digitalnu povelju, EUROCITIES je pokazao da europski gradovi primjenom inovacija i korištenja digitalne tehnologije povećavaju energetsku učinkovitost, olakšavaju proces smanjenja emisije štetnih plinova i spriječavaju klimatske promjene.

Grad Zagreb je, prihvaćanjem ove Povelje od strane Gradske skupštine Grada Zagreba, iskazao svoju opredjeljenost za stvaranje i promicanje mreže „zeleno“ povezanih gradova. Tako međusobno povezani gradovi stvorit će platformu za ekonomsku, socijalnu i ekološku dobrobit svih građana.

Što je Akcijski plan energetski održivog razvjeta Grada Zagreba ?

Akcijski plan energetski održivog razvjeta Grada Zagreba je temeljni dokument koji, na bazi prikupljenih podataka o zatečenom energetskom stanju, identificira te daje precizne i jasne odrednice za provedbu projekata energetskih ušteda, primjene mjera energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva na gradskoj razini, a koji će rezultirati smanjenjem emisije CO₂ za više od 20% do 2020.

Glavni ciljevi izrade i provedbe Akcijskog plana su:

- Smanjiti emisije CO₂ u svim sektorima provedbom mjera energetske učinkovitosti, korištenjem obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva, racionalnim upravljanjem potrošnjom, kontinuiranom edukacijom i drugim mjerama;
- U što većoj mjeri pridonijeti sigurnosti i diversifikaciji energetske opskrbe grada;
- Smanjiti energetsku potrošnju u sektorima zgradarstva, prometa i javne rasvjete;
- Omogućiti pretvorbu urbanih četvrti u ekološki održiva područja.

Akcijski plan se fokusira na dugoročne pretvorbe energetskih sustava unutar gradova te daje mjerljive ciljeve i rezultate vezane uz racionalno gospodarenje energijom, smanjenje potrošnje energije i emisija CO₂.

Obveze iz Akcijskog plana odnose se na čitavo područje Grada Zagreba, kako javnog tako i privatnog sektora. Plan definira niz potrebnih aktivnosti u sektoru zgradarstva, prometa i javne rasvjete; ne uključuje direktno sektor industrije, budući da sektor industrije nije u neposrednoj nadležnosti gradova te se za njega trebaju razraditi posebne mjere u suradnji sa nadležnim subjektima na lokalnoj i nacionalnoj razini. Akcijski plan u svim svojim segmentima treba biti usuglašen s institucionalnim i zakonskim okvirima na EU, nacionalnoj i lokalnoj razini i donosi se za razdoblje do 2020.

Akcijski plan izrađuje se sukladno *Priručniku za izradu Akcijskog plana energetski održivog razvjeta grada* kojim je Europska komisija propisala metodologiju i način izrade istog u cilju uspoređivanja postignutih rezultata između europskih gradova.

U fazi implementacije pojedinih Akcijskih planova, gradovi će Europskoj komisiji podnosi periodična izvješća o implementaciji i napretku u ostvarivanju zadanih ciljeva za što je razvijen i poseban obrazac za izvještavanje.

Metodologija pripreme, izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana energetski održivog razvjeta Grada Zagreba

Potpisivanjem Sporazuma gradonačelnika, Grad Zagreb se obvezao na postupak izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana održivog energetskog razvjeta Grada Zagreba, sukladno propisanoj metodologiji, koji se načelno može podijeliti u 6 glavnih koraka:

- Pripremne radnje za pokretanje postupka (politička volja, koordinacija, stručni resursi, dionici i dr.);
- Izrada Akcijskog plana održivog energetskog razvjeta Grada Zagreba
- Prihvaćanje Akcijskog plana kao službenog, provedbenog dokumenta Grada Zagreba;
- Provedba identificiranih mjera i aktivnosti prema Planu prioritetsnih mjera i aktivnosti u skladu s definiranim rasporedom i vremenskim okvirom;
- Praćenje i kontrola provedbe identificiranih mjera prema Planu prioritetsnih mjera i aktivnosti;
- Priprema izvještaja o realiziranim projektima iz Plana mjera i aktivnosti u vremenskim intervalima od 2 godine.

Pripremne radnje za pokretanje postupka

Osnovna aktivnost pripremne faze provedbe postupka je postizanje političke volje za njegovo pokretanje i realizaciju. Za uspješnu realizaciju od iznimne je važnosti osigurati podršku Gradonačelnika i Gradske skupštine Grada Zagreba (Županijske skupštine ili Gradskog vijeća).

Pristupanje Sporazu gradonačelnika pokazuje pozitivno stajalište cjelokupne Gradske uprave za održiv energetski razvitak grada, ali to je samo prvi korak u pravom smjeru. Važno je da ga slijede drugi provedbeni koraci, od kojih su među glavnima osiguranje stručnih ljudskih potencijala i potrebnih finansijskih sredstava čiji bi se povrat ostvarivao većim dijelom kroz osvarenje energetskih ušteda. Vodeći ljudi Gradske uprave su, od samog potpisivanja Sporazuma gradonačelnika, važni subjekti i trebaju biti aktivno uključeni u provedbu programa. Oni, u okviru svojih prava i nadležnosti, su ti koji mogu i trebaju dati potporu u svim fazama provedbe postupaka, jer je samo uz njihovu punu potporu moguća je kvalitetna i uspješna provedba Akcijskog plana do 2020.

Zadaci Gradske uprave u realizaciji Akcijskog plana su sljedeći:

- Uspješno integrirati ciljeve i mjere Akcijskog plana u cijelovitu razvojnu strategiju Grada Zagreba;
- Osigurati stručni kadar za provedbu energetskih ušteda, primjenu mjera energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva;
- Osigurati finansijska sredstva za provedbu mjera;
- Kontinuirano pratiti ostvarenje energetskih i finansijskih ušteda;
- Podupirati provođenje mjera kroz čitavo razdoblje provedbe Akcijskog plana do 2020.;
- Osigurati praćenje i izvještavanje o dinamici provedbe plana do 2020.;
- Kontinuirano informirati građane o provedbi Akcijskog plana;
- Osigurati aktivno sudjelovanje dionika i građana tijekom provedbe Akcijskog plana;
- Uključiti se u mrežu gradova potpisnika Sporazuma gradonačelnika u cilju kontinuirane razmjene pozitivnih iskustava i zajedničke sinergije u izgradnji energetski održivih urbanih područja Europe.

Koristi od uspješno provedenog postupka: izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana su višestruke za sam Grad Zagreb i njegove građane ali i za odgovornu Gradsku upravu koja će uspješnom realizacijom Akcijskog plana postići sljedeće:

- Demonstrirati svoju stratešku opredijeljenost za energetski održiv razvitak Grada Zagreba na načelima zaštite okoliša, racionalnog gospodarenja energijom, primjene mjera energetske učinkovitosti, obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva kao imperativa održivosti 21. stoljeća;
- Postaviti temelje energetski održivom razvitku Grada Zagreba;
- Pokrenuti nove finansijske mehanizme za pokretanje i provedbu mjera energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva u Gradu Zagrebu;
- Osigurati dugoročnu sigurnu i neovisnu energetsku opskrbu Grada Zagreba;
- Povećati kvalitetu života svojih građana (poboljšati kvalitetu zraka, smanjiti prometna zagušenja i sl.).

Od uspješne izrade i provedbe Akcijskog plana koristi bi na izravan ili neizravan način imali svi građani Grada Zagreba koji će preko predstavnika raznih interesnih skupina (dionika) sudjelovati u svim fazama realizacije. Sudjelovanje što većeg broja dionika je početni korak u procesu promjene energetskih stavova i ponašanja građana.

Potpisivanjem Sporazuma gradonačelnika Grad Zagreb se opredjelio na aktivno uključivanje građana i udrug civilnog društva u provedbu Akcijskog plana.

Izrada prijedloga Akcijskog plana energetski održivog razvjeta Grada Zagreba

Izrada Akcijskog plana energetski održivog razvjeta Grada Zagreba, sukladno propisano metodologiji Europske komisije, obuhvaća 10 glavnih aktivnosti:

- Određivanje vremenskog okvira provedbe Akcijskog plana;
- Klasifikaciju sektora energetske potrošnje na razini Grada Zagreba;
- Analizu energetske potrošnje po sektorima;
- Određivanje prioritetnih sektora djelovanja prema rezultatima analize energetske potrošnje;
- Izradu Referentnog inventara emisija CO₂;
- Izradu Plana prioritetnih aktivnosti i mjera za postizanje definiranih ciljeva smanjenja CO₂ do 2020.;
- Određivanje dinamike provedbe Plana prioritetnih aktivnosti i mjera;
- Određivanje mehanizama financiranja provedbe Plana prioritetnih aktivnosti i mjera;
- Utvrđivanje zakonodavnog okvira za provedbu Plana prioritetnih aktivnosti i mjera
- Postavljanje ciljeva smanjenja energetske potrošnje i pripadajućih emisija CO₂ do 2020.

Metodologija izrade Akcijskog plana sukladna je smjernicama Europske komisije, a Grad Zagreb je putem Gradskog ureda za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj u suradnji sa Regionalnom energetskom agencijom Sjeverozapadne Hrvatske aktivno sudjelovao i u razradi navedenih smjernica što je na razini cijele Europske unije koordinirano od strane Joint Research Centre Europske komisije. Sukladno preporukama Europske komisije planirane mjere i energetska potrošnja promatra se odvojeno za tri glavna sektora – zgradarstvo, promet i javna rasvjeta.

Osnovna aktivnost u izradi Akcijskog plana energetski održivog razvjeta Grada Zagreba je određivanje vremenskog okvira provedbe, odnosno odabir referentne (bazne) godine za koju će biti izrađen Referentni inventar emisija CO₂. Vremenski okvir provedbe Akcijskog plana čini razdoblje od odabrane referentne do 2020. Za to vremensko razdoblje treba pripremiti Plan prioritetnih aktivnosti i mjera čija će implementacija rezultirati ostvarenjem postavljenih ciljeva smanjenja emisija CO₂. Prijedlog Europske komisije je da se za referentnu (baznu) godinu izabere 1990. ukoliko grad raspolaže potrebnim podacima o energetskim potrošnjama i pripadajućim emisijama. U slučaju da grad ne raspolaže potrebnim podacima za 1990., preporuka je za referentnu odabrati najraniju godinu za koju su potrebni podaci dostupni.

Kao referentna godina za Grad Zagreb odabrana je 2008. za koju je i izrađen Referentni inventar emisija za sektore zgradarstva, prometa i javne rasvjete.

Ključni element Akcijskog plana je postavljanje cilja smanjenja emisija CO₂ na razini grada do 2020. Akcijski plan treba postaviti ciljeve smanjenja emisija CO₂ po pojedinim sektorima i podsektorima energetske potrošnje na području Grada Zagreba.

U cilju postavljanja realnih ciljeva uštede energije i smanjenja emisija CO₂ do 2020. važno je prikupiti kvalitetne podatke o energetskom stanju i potrošnji energije za referentnu godinu, pri čemu je prvi korak definirana klasifikacija sektora energetske potrošnje u Gradu Zagrebu.

U skladu s preporukama Europske komisije, sektori energetske potrošnje Grada podijeljeni su na tri osnovna sektora:

- Zgradarstvo;
- Promet;
- Javna rasvjeta.

Sektor zgradarstva se dijeli na sljedeća tri podsektora:

- Zgrade stambene i javne namjene te trgovacka društva i ustanove u vlasništvu Grada Zagreba;
- Zgrade komercijalnih i uslužnih djelatnosti koje nisu u vlasništvu Grada Zagreba;
- Stambene zgrade (bez stambenih zgrada u vlasništvu Grada Zagreba).

Sektor prometa sadrži tri podsektora:

- Vozni park u vlasništvu Grada Zagreba;
- Javni prijevoz na području Grada Zagreba;
- Osobna i komercijalna vozila.

Sektor javne rasvjete čine električna i plinska mreža javne rasvjete na području Grada.

Prema rezultatima provedenih energetskih analiza određuju se prioritetni sektori djelovanja kojima će se posvetiti posebna pažnja u postupku pripreme, izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana.

Kako su za uspješnu analizu energetske potrošnje raznih sektora i podsektora preduvjet kvalitetni podaci, a njezini rezultati su ulazni podaci za izradu Referentnog inventara emisija CO₂, sustavno prikupljanje i obrada prikupljenih podataka jedna je od najvažnijih, ako ne i najvažnija aktivnost prilikom izrade Akcijskog plana.

Važna aktivnost unutar Akcijskog plana je izrada Referentnog inventara emisija CO₂ koja je za Grad Zagreb izrađena prema IPCC protokolu. IPCC protokol za određivanje emisija onečišćujućih tvari u atmosferu je protokol Međuvladinog tijela za klimatske promjene (*Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC*) kao izvršnog tijela Programa za okoliš Ujedinjenih naroda (*United Nations Environment Programme - UNEP*) i Svjetske meteorološke organizacije (*WMO*) u provođenju Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime (*United Nation Framework Convention on Climate Change – UNFCCC*).

Republika Hrvatska se ratificiranjem Kyoto protokola 2007. obvezala na praćenje i izvještavanje o emisijama onečišćujućih tvari u atmosferu prema IPCC protokolu, pa će se on kao nacionalno priznat protokol koristiti i za izradu Referentnog inventara emisija CO₂ za Grad Zagreb.

Na osnovu podataka o emisijama CO₂ za različite sektore i podsektore energetske potrošnje Grada, analize energetske situacije u 2008., energetskih bilanci za nekoliko posljednjih godina, procjene energetske potrošnje u vremenskom razdoblju do 2020. kao i brojnih, drugih relevantnih čimbenika (Generalni urbanistički plan Grada Zagreba, razvojna strategija, i dr.) identificiraju se mjere i aktivnosti primjene mjera energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije koje čine Plan prioritetnih mjer i aktivnosti.

Za identificirane mjere i aktivnosti čija provedba do 2020. može rezultirati značajnim smanjenjem emisija CO₂ uz zadovoljavajuće ekonomsko-energetske parametre u Planu biti će određeni:

- Potencijali energetskih ušteda do 2020.;
- Vremenski okvir i dinamika provedbe;
- Mogućnosti financiranja;
- Procjene investicijskih troškova provedbe;
- Potencijali smanjenja emisija CO₂ do 2020.

Važna aktivnost Akcijskog plana je i utvrđivanje zakonodavnog okvira. Sve predložene mjeru i aktivnosti trebaju biti u skladu s relevantnom legislativom na razini Grada Zagreba, Republike Hrvatske i Europske unije. Posljednji korak u izradi Akcijskog plana je, na osnovu svih provedenih aktivnosti, postaviti realan cilj smanjenja emisija CO₂ do 2020. u Gradu Zagrebu.

Prihvaćanje Akcijskog plana energetski održivog razvijenja Grada Zagreba

Provedba procedure prihvaćanja Akcijskog plana energetski održivog razvijenja kao službenog, provedbenog dokumenta Grada Zagreba je ključni element za njegovu implementaciju i, u konačnici, ostvarenje cilja smanjenja emisija CO₂ do 2020. Iz tog je razloga važno da su vodeći ljudi Gradske uprave aktivno uključeni u postupak pripreme, izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana od samog početka te da se uspostavi Energetski savjet kao savjetodavno tijelo matičnog ureda koje će pratiti i evaluirati sve faze realizacije Akcijskog plana. Prihvaćanjem Akcijskog plana kao stručnog i provedivog dokumenta, od strane Skupštine Grada Zagreba, ispunjava se osnovni preduvjet za proglašenje istog službenim provedbenim dokumentom Grada Zagreba i početkom pokretanja provedbe istog do 2020.

Provedba Plana prioritetnih mjera i aktivnosti za Grad Zagreb

Implementacija identificiranih mjera energetske učinkovitosti, primjene obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva, koja će omogućiti postizanje zadanog cilja smanjenja emisija CO₂ za više od 20% do 2020. kompleksna je faza postupka izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana koja zahtjeva najviše vremena i aktivnosti kao i određena finansijska sredstva. Faza izrade Akcijskog plana završava izradom Plana prioritetnih mjera i aktivnosti koji sadrži identificirane mjere energetske učinkovitosti, primjene obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva, prijedlog rasporeda provedbe, vremenski okvir i dinamiku provedbe, te procjene potencijala energetskih ušteda i pripadajućih smanjenja emisija CO₂.

Prihvaćanjem Akcijskog plana kao dokumenta Grada Zagreba službeno kreće njegova provedba, koja je, kao vrlo složena zadaća, ovisna o brojnim gospodarskim, socijalnim, društvenim, ekonomskim i tehničkim čimbenicima, a čija će uspješna realizacija zahtijevati iznimno dobru organizaciju, koordinaciju i suradnju između brojnih dionika na području Grada Zagreba.

Praćenje i kontrola provedbe Akcijskog plana energetski održivog razvijenja Grada Zagreba

Praćenje i kontrola provedbe Akcijskog plana energetski održivog razvijenja treba se istovremeno odvijati na nekoliko razina:

- Praćenje dinamike provedbe konkretnih mjera energetske učinkovitosti prema Planu prioritetnih mjera i aktivnosti;
- Praćenje uspješnosti provedbe projekata prema Planu prioritetnih mjera i aktivnosti;
- Praćenje i kontrola postavljenih ciljeva energetskih ušteda za svaku pojedinu mjeru unutar Plana prioritetnih mjera i aktivnosti;
- Praćenje i kontrola postignutih smanjenja emisija CO₂ za svaku mjeru prema Planu prioritetnih mjera i aktivnosti.

Jedini način uspješnog praćenja postignutih ušteda u različitim sektorima i njihovim podsektorima kao i zadovoljenja postavljenih ciljeva smanjenja emisija CO₂ kako za pojedinu mjeru tako i za provedbu Plana u cjelini je izrada novog Registra emisija CO₂ za Grad Zagreb. Prema preporukama Europske komisije najbolji bi se rezultati cjelokupnog Procesa izrade, provedbe i praćenja Akcijskog plana energetski održivog razvijenja Grada Zagreba postigli izradom novog Registra emisija CO₂ svake dvije godine pri čemu je važno da je metodologija njegove izrade identična metodologiji prema kojoj je izrađen Referentni registar emisija CO₂ za 2008.

Samo jednake metodologije izrade registra omogućuju njihovu realnu usporedbu i u konačnici odgovor na pitanje da li su postavljeni ciljevi smanjenja emisija CO₂ zadovoljeni. Još bolji rezultati postižu se da izradu novog registra prati i izrada izmjena i dopuna Akcijskog plana koji bi, uz analizu postignutih rezultata (provedenih mjera, ostvarenih ušteda, smanjenja emisija CO₂), sadržavao i prijedlog izmjena i dopuna Plana prioritetnih aktivnosti i mjera baziran na konkretnim rezultatima i podacima iz Registra emisija CO₂ za 2011. Također, za izradu revizije postojećeg Akcijskog plana važno je koristiti identičnu metodologiju kako bi svi rezultati bili realno usporedivi.

Izvještavanje o rezultatima provedbe Akcijskog plana energetski održivog razvijanja Grada Zagreba

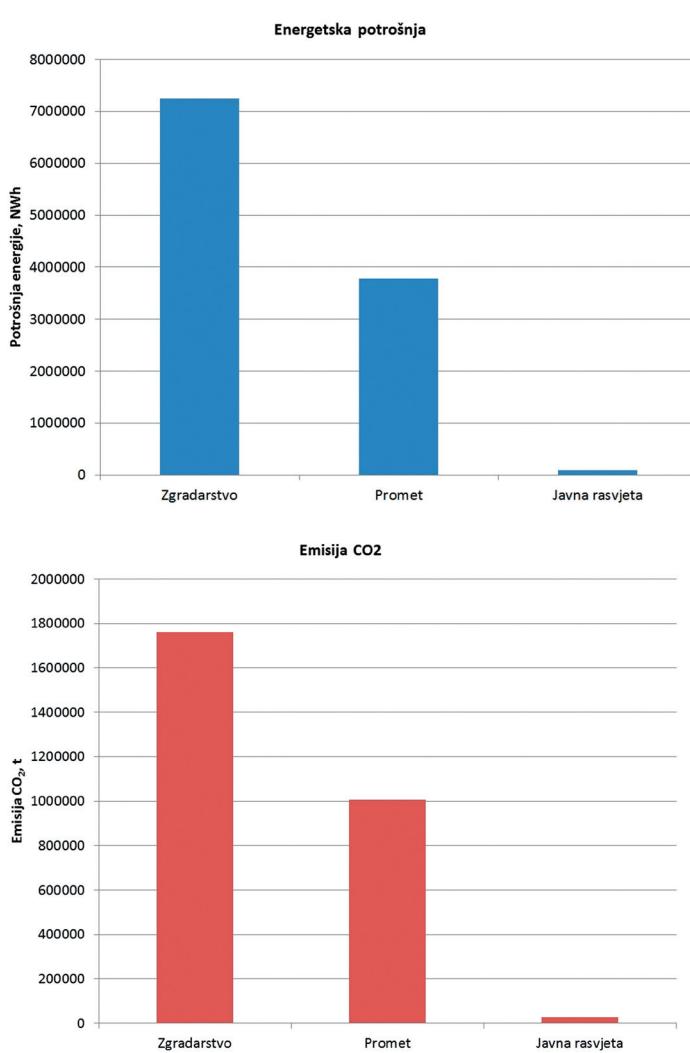
Pristupanjem Sporazumu gradonačelnika gradovi su se obvezali na izradu Akcijskog plana energetski održivog razvijanja te na kontinuirano izvještavanje Europske komisije o dinamici i uspješnosti njegove provedbe svake dvije godine.

Europska komisija je pripremila i objavila obrasce u koje treba unijeti glavne parametre Akcijskog plana (odgovornu osobu, energetske potrošnje i emisije CO₂ prema EC klasifikaciji sektora, identificirane mjere energetske učinkovitosti, postavljene ciljeve i dr.).

Kako je Akcijski plan, prvenstveno za veće gradove, opsežan dokument čija bi evaluacija zahtjevala dosta vremena, rezultate ostvarenja istog nije, u cijelosti, potrebno slati Europskoj komisiji. Potrebno je poslati ispunjene, od Europske komisije propisane, obrasce koje će Europska komisija evaluirati te odgovornoj osobi iz Gradske uprave poslati službeno mišljenje i eventualne prijedloge za poboljšanje Akcijskog plana.

Za definirane sektore i podsektore na području Grada Zagreba prikupljeni su potrebni energetski parametri za baznu 2008., na osnovu kojih je provedena detaljna energetska analiza.

Ukupna potrošnja energije u Gradu Zagrebu za navedena tri sektora iznosi oko 11,1 TWh, od čega najveći dio (65%) otpada na zgradarstvo, slijedi promet (34,2%) i javna rasvjeta (0,8%). Ukupna emisija CO₂ za Grad Zagreb za 2008. je iznosila oko 2,91 Mt, pri čemu najveći udio ima zgradarstvo (62%), zatim promet (37%), dok je emisija iz javne rasvjete gotovo zanemariva (1%).

Sukladno rezultatima provedenih energetskih analiza, najveći dio mera za smanjenje emisija CO₂ odnosi se na sektore zgradarstva (29 mera) i prometa (20 mera) dok su za javnu rasvjetu predviđene dvije mjeru.

Ukulan potencijal smanjenja emisija svih identificiranih mera iznosi oko 702 kt CO₂, odnosno nešto više od 25% emisija CO₂ iz 2008., što je više od planiranog cilja od 21%. Iz tog razloga, za ostvarenje cilja nije potrebna provedba svih analiziranih mera, već je moguć odabir određenih mera prema mogućnostima provedbe (vremenskim, organizacijskim i financijskim).

Za sve je mjeru predviđena vremenska dinamika provedbe (početak i kraj), predloženi su nositelji provedbe, procijenjeni su troškovi (jedinični ili ukupni po mjeri), uštade (%) ili kWh, litre goriva), odnosno potencijal smanjenja emisije (t CO₂) te pripadajući troškovi (kn/t CO₂).

Za svaku mjeru naveden je prijedlog izvora sredstava za provedbu (proračun Grada Zagreba, domaći i strani izvori i fondovi).

Provedba predloženih mera omogućiti će izravne energetske i financijske uštade, smanjiti štetni utjecaj na okoliš, poboljšati ukupnu kvalitetu života te podići razinu odgovornosti i svijesti građana Grada Zagreba što je strateško opredjeljenje i cilj politike odgovorne uprave Grada Zagreba.

Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije Grada Zagreba za razdoblje od 2010. do 2012.

Sukladno odredbama Zakona o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji svaka županija u Republici Hrvatskoj obvezna je izraditi Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije županije.

Program energetske učinkovitosti je planski dokument za tri godine kojim se, u skladu s Nacionalnim programom i Nacionalnim akcijskim planom, utvrđuje politika za poboljšanje energetske učinkovitosti krajnje potrošnje energije na području županije. Program predlaže izvršno tijelo, a donosi predstavničko tijelo županije.

Grad Zagreb izradio je Program energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji energije za razdoblje od 2010. do 2012. Isti je 13. srpnja 2010. usvojila Gradska skupština Grada Zagreba.

Ciljevi izrade Programa:

- Poboljšanje učinkovitosti potrošnje energije na području Grada Zagreba;
- Određivanje (kvantificiranje) ciljeva za poboljšanje energetske učinkovitosti na razini Grada Zagreba;
- Detaljni prikaz mjera energetske učinkovitosti u svakom pojedinim sektoru neposredne potrošnje energije;
- Izrada detaljnog implementacijskog plana za trogodišnje razdoblje;
- Praćenje i verifikacija energetskih ušteda;
- Pridonošenje ostvarenju ciljeva održivog razvoja, zbog smanjene emisije štetnih plinova u atmosferu.

Aktivnosti u sklopu Programa:

- Analiza stanja neposredne potrošnje energije po sektorima (zgradarstvo, promet i javna rasvjeta) u Gradu Zagrebu;
- Izrada prognoza energetskih potreba Grada Zagreba u trogodišnjem razdoblju po pojedinim sektorima;
- Definiranje ciljeva uštede energije po sektorima u trogodišnjem razdoblju;
- Izrada prijedloga mjera energetske učinkovitosti po sektorima za ostvarenje zacrtanih ciljeva uštede energije;
- Izrada vremenskog plana dinamike provedbe identificiranih mjera energetske učinkovitosti;
- Definiranje finansijskih mehanizama za provedbu identificiranih mjera energetske učinkovitosti.

Program energetske učinkovitosti za Grad Zagreb od 2010. do 2012. metodološki i sadržajno u potpunosti u skladu s Akcijskim planom energetski održivog razvitka Grada Zagreba koji se odnosi na period od 2010. do 2020., a koji je izrađen u okviru inicijative Europske komisije- Sporazum gradonačelnika.

Na temelju ovog Programa, a sukladno Zakonu o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji donosi se Plan energetske učinkovitosti u neposrednoj potrošnji Grada Zagreba, kao planski dokument za period od jedne godine kojim će se detaljnije razraditi provedba svih aktivnosti i mjera za povećanje energetske učinkovitosti.

Aktivnosti Grada Zagreba u okviru Sporazuma Gradonačelnika

Međunarodna konferencija - Održivi razvoj gradova

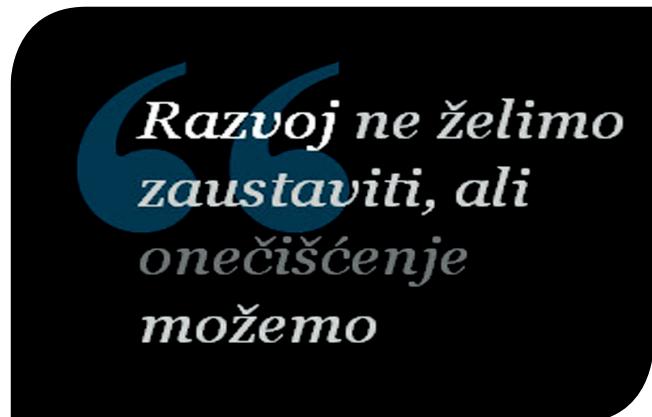
Grad Zagreb je, od 27. do 29. travnja 2009., bio domaćin međunarodne konferencije pod nazivom Održivi razvoj gradova koja je, u sklopu SGE projekta, održana u hotelu The Westin. Organizatori konferencije su bili Grad Zagreb, Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske (REGEA) i Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP).

Konferencija je okupila više od pet stotina sudionika, prvenstveno predstavnike jedinica regionalne i lokalne samouprave, župane, gradonačelnike, predstavnike obrazovnih i znanstvenih institucija, urbaniste, projektante javnih, stambenih i poslovnih objekata, investitore u građevinskom sektoru, predstavnike obrtničkih i gospodarskih subjekata, ESCO kompanija, razvojnih i energetskih agencija te predstavnike medija.

Sudionicima su se, na otvorenju Konferencije, obratili predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić, gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić i Yuri Afanasiev, predstavnik Ureda UNDP-a u RH

Glavni cilj Konferencije je unaprijediti gospodarenje energijom u gradovima Republike Hrvatske s naglaskom na održivo gospodarenje energijom javnih komunalnih sustava, planiranje razvoja grada i arhitekture na integriranom pristupu u dizajnu i izgradnji poslovnih i stambenih djelatnosti, kao i na razmjeni znanja i iskustava između brojnih europskih i hrvatskih gradova.

Trodnevni je program obuhvatio prezentacije istaknutih lokalnih i globalnih stručnjaka iz 12 europskih zemalja te Europske komisije i posjet kompleksu Centralnog uredaja za pročišćavanje otpadnih voda (CUPOVZ).

Sporazum o suradnji na promociji Sporazuma gradonačelnika u regiji

U sklopu konferencije Održivi razvoj gradova potpisani je Sporazum o suradnji na promociji Sporazuma gradonačelnika (Supporting Structure) između Opće uprave za energetiku i promet Europske komisije, Grada Zagreba, Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) u Hrvatskoj, Grada Rijeke i Udruge gradova u Republici Hrvatskoj. Sporazum je potpisani s ciljem promoviranja te osnaživanja kapaciteta hrvatskih gradova u procesu pristupanja Sporazumu gradonačelnika.

Sporazuma o suradnji potpisali su gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić, gradonačelnik Grada Rijeke Vinko Obrsnel, stalni predstavnik Ureda UNDP-a u RH Yuri Afanasiev uz nazočnost Romana Doubrove, predstavnika Opće uprave za energetiku i promet Europske komisije.

Potpisivanjem Sporazuma o suradnji 27. travnja 2009., European Commission's Directorate General of Energy and Transport (EC –DG TREN) prihvatio je Grad Zagreb kao strateškog partnera u provedbi Sporazuma gradonačelnika europskih gradova u vidu stručne potpore jedinicama regionalne i lokalne samouprave koje to nisu u stanju samostalno realizirati na području Republike Hrvatske i šire regije. Pružiti će se tehnička i stručna potpora jedinicama lokalne samouprave u kojima postoji politička volja da prihvate obveze iz Sporazuma gradonačelnika europskih gradova, a nedostaju im stručna znanja i/ili sredstva da ispune uvjete predmetnog Sporazuma. Provoditi će se informiranje i prezentiranje u svrhu prenošenja poruka i širenja inicijative DG TREN-a da se prihvaćanjem Sporazuma gradonačelnika europskih gradova ostvare ciljevi energetske politike Europske unije.

Ovaj sporazum izravno je usmjeren na gradove u Europi, i do danas ga je potpisalo oko 500 gradova. Zagreb i Rijeka su dva pionirska grada u Republici Hrvatskoj koji svojim radom daju važan politički signal i građanima ukazuju na potrebe za promjenom. Izuzetan je uspjeh Hrvatske što već 80 gradova aktivno radi na sustavnom gospodarenju energijom – istaknuo je Roman Doubrova predstavnik Opće uprave za energetiku i promet Europske komisije.

Izgradnja sustava za gospodarenje energijom u glavnim gradovima-Sporazum o suradnji gradonačelnika Grada Zagreba, Skopja, Podgorice i Sarajeva

gíz

Gradonačelnici Zagreba, Sarajeva, Podgorice i Skopja potpisali su, 27.travnja 2009., Pismo namjere kao prvi korak pripreme zajedničke prijave projekta „Izgradnja sustava za gospodarenje energijom u gradovima“, koji financira Njemačko društvo za tehničku suradnju (GTZ-Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit) kroz Otvoreni regionalni fond – Energetska efikasnost u jugoistočnoj Europi.

U skladu s potpisanim Pismom namjere od 25.–27. svibnja 2009. održana je prva zajednička radionica, u čijem su radu sudjelovali stručni predstavnici Grada Zagreba, Sarajeva, Skopja, Podgorice, Freiburga i GTZ-a. Jedna od prvih aktivnosti projekta bila je posjeta delegacije Grada Zagreba, Sarajeva, Podgorice i Skopja gradu Freiburgu koji je ujedno i grad-model u projektu. U sklopu posjeta Freibburgu potписан je Sporazum o razumijevanju između GTZ-a i gradova Freiburga, Podgorice, Sarajeva, Skopja i Zagreba kojim je potvrđena suradnja glavnih gradova regije na provedbi zajedničkog projekta.

Grad Zagreb, u ulozi vodećeg partnera, zajedno sa gradovima Podgorica, Sarajevo, Skopje i Freiburg im Breisgau i Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) GmbH, provodi projekt „Izgradnja sustava za gospodarenje energijom u gradovima“. Ciljevi projekta su izgraditi ljudske, organizacijske, proceduralne i implementacijske kapacitete za upravljanje energijom na lokalnoj razini, a u skladu sa najboljom praksom Europske unije; osposobiti gradove da se pridruže inicijativi Sporazum gradonačelnika i uspješno realiziraju preuzete obveze; stvoriti temelj za regionalni dijalog, razmjenu informacija i znanja, stvaranje mostova prema EU i procedure za financiranje od strane trećih osoba; podići svijest gradskih vlasti o energetskim pitanjima i njihovoj ulozi; podržati proces usklađivanja relevantnih zemalja sa EU i integracije istih u EU; kreirati i maksimizirati sinergijsko djelovanje preko formalnih granica.

U okviru projekta, tijekom 2011. realizirati će se:

- Sastanak konzorcija partnera na projektu koji će se održati u Sarajevu i Skopju;
- Sastanci stručnih grupa u gradovima partnera;
- Stručni skup u Zagrebu na kojem će Grad Freiburg prezentirati svoja iskustva na području energetike i zaštite okoliša.

Jedna od glavnih aktivnosti bila je izrada Akcijskog plana održivog energetskog razvijanja Grada Zagreba te izrada Akcijskih planova za Sarajevo, Podgoricu i Skopje .

Projekt Sustavno gospodarenje energijom u Gradu Zagrebu

Na temelju zaključka Gradskog poglavarstva Grada Zagreba o prihvaćanju Pisma namjere o suradnji na projektu „Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE) u Republici Hrvatskoj“ od 26. veljače 2008., potpisana Energetska povelja i Izjave o politici energetske učinkovitosti i zaštiti okoliša, od 28. ožujka 2008., potrebno je uspostaviti sustav kontinuiranog praćenja energetske potrošnje i sustavnog gospodarenja energijom u svim objektima u vlasništvu Grada Zagreba, u suradnji s Programom Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP), resornim Ministarstvima Republike Hrvatske, Fondom za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, nadležnim gradskim uredima, zavodima i službama i drugim znanstvenim i stručnim institucijama.

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, u ime Gradske uprave Grada Zagreba, provodi aktivnosti projekta sustavnog gospodarenja energijom na području Grada Zagreba.

Temeljem zaključka Gradskog poglavarstva o prihvaćanju Pisma namjere o suradnji na projektu „Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE) u Republici Hrvatskoj“ i Izjave o politici energetske učinkovitosti i zaštiti okoliša, navedene akte potpisali su gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić i stalni predstavnik UNDP u RH Yuri Afanasiev.

U cilju informiranja građana otvorene su EE infogalerije u objektu Područnih ureda Gornja i Donja Dubrava, Trešnjevka –sjever i Trešnjevka –jug i Centralnom objektu Gradske uprave – Trg Stjepana Radića 1 u kojem je i EE Infocentar .

Obrazovanje i informiranje predstavnika Gradske uprave Grada Zagreba, ustanova i trgovačkih društava Grada Zagreba bitna je aktivnost u cilju podizanja ekološke svijesti, racionalnog gospodarenja energijom i ostvarenja energetskih ušteda.

Za djecu u vrtićima izrađena je prigodna bojanka, za najmlađe u osnovnim školama slikovnica sa igricom, dok se građani informiraju i putem informacijskih vitrina.

Gradski ured je, u suradnji sa Regionalnom energetskom agencijom sjeverozapadne Hrvatske i Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu izradio analizu o informiranosti građana Grada Zagreba o energiji te njihovih stavova i ponašanja.

Energy for Mayors – IEE projekt

Projekt Energy for Mayors pokrenut je u sklopu EU programa Inteligentna energija za Europu (IEE). U projektu sudjeluje petnaest partnera iz osam zemalja: Italija, Hrvatska, Poljska, Litva, Grčka, Španjolska, Njemačka i Bugarska. Koordinator projekta je Provincija Genova.

Grad Zagreb sudjeluje na projektu zajedno sa partnerima Provincia di Genova, Provincia di Modena, Coordinamento Agende 21 Locali Italiane, Stowarzyszenie Gmin Polska Sieć „Energie Cites”, Kauno Regionine Enrgetikos Agentura, Prefecture Authority of Thessaloniki, Diputacion Provincial de Huelva, Diputacio provincial de Barcelona, Iclei European Secretariat GmbH, Accociation for development of mountain municipalities of Republic of Bulgaria, Centre for Renewable Energy Sources, European Center for Quality i Union of Bulgarian Black Sea Local Authorities. Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj provodi projekt „Energy for Mayors“ (sufinanciran od EACI, u okviru Intelligent Energy Europe).

Aktivnosti u okviru projekta provode se u svrhu jačanja Struktura potpore sa ciljem osposobljavanja za pružanje pomoći jedinicama lokalne i regionalne samouprave u pridruživanju Sporazumu gradonačelnika te jačanja uloge lokalnih vlasti kao političkih i administrativnih tijela; pružanje pomoći u razvoju i provedbi Akcijskih planova energetski održivog razvijatka (SEAP) u odabranim jedinicama lokalne i regionalne samouprave; praćenje provedbe i rezultata akcijskih planova energetski održivog razvijatka i povećanje učinkovitosti upravljanja energijom u odabranim jedinicama lokalne i regionalne samouprave kao i povećanje broja Struktura potpore Sporazuma gradonačelnika.

Genova, svibanj 2010.

Huelva, studeni 2010.

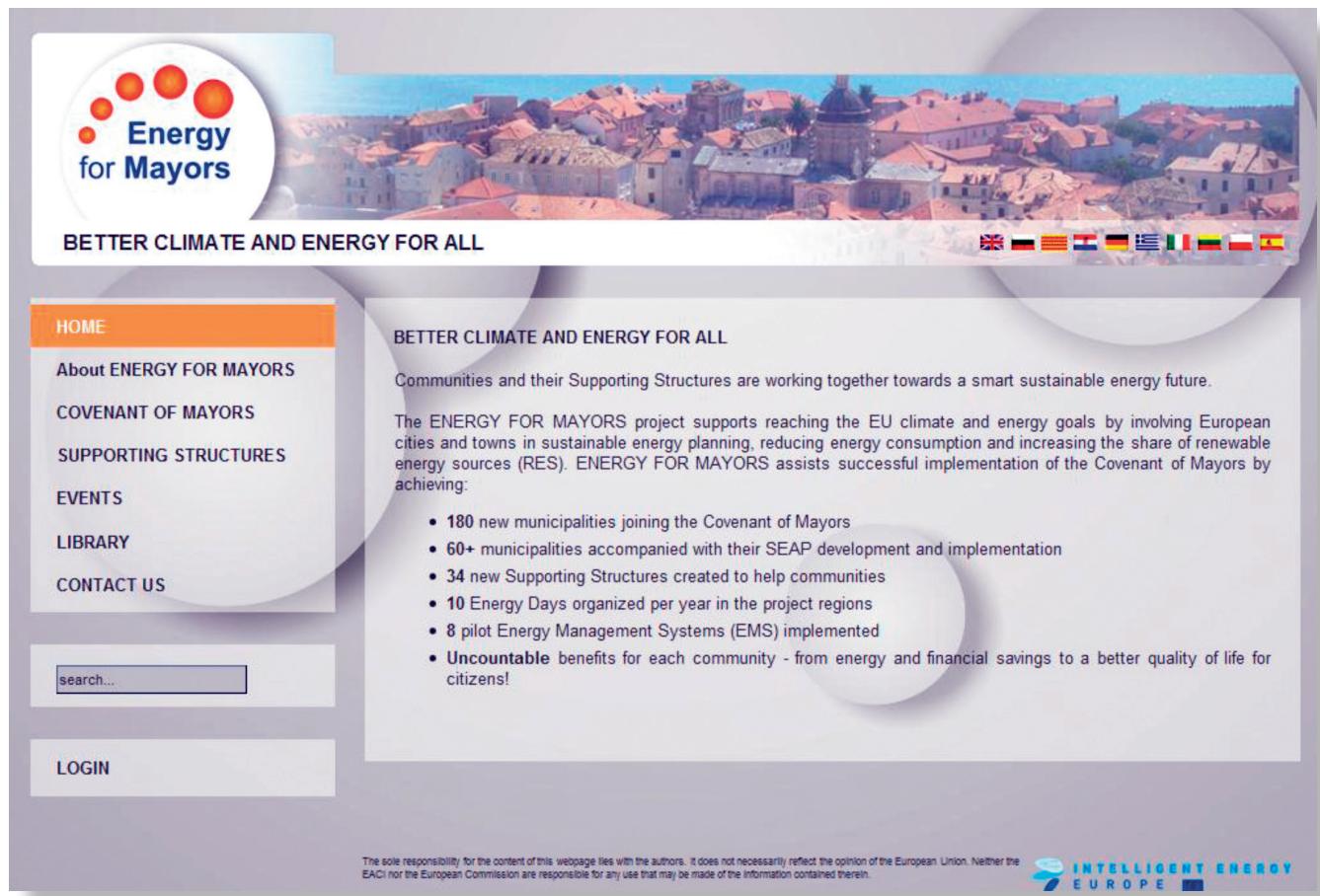
Projekt ENERGIJA ZA GRADONAČELNIKE primijeniti će kombinaciju razvijanja Akcijskog plana energetski održivog razvijka (SEAP) s primjenom sustava upravljanja energijom (EMS) u skladu s novim standardom EN 16001 u odabranim pilot jedinicama lokalne samouprave, sa namjerom uspostave standarda za sustav nadziranja provedbe akcijskih planova energetski održivog razvijka i doprinosa izgradnji interne i eksterne komunikacije. Glavni cilj projekta je aktivno podupiranje svih vrsta aktivnosti europske inicijative Sporazuma gradonačelnika. Projekt traje 36 mjeseci, od 1. svibnja 2010. do 1. svibnja 2013.

Ciljevi projekta:

- Edukacija potpornih struktura Sporazuma gradonačelnika kako bi iste pružile pomoć gradovima pri potpisivanju Sporazuma gradonačelnika;
- Jačanje uloge lokalne samouprave u cilju razvoja lokalnih zajednica na načelu održivosti;
- Pružanje potpore u razvoju i implementaciji Akcijskih planova energetski održivog razvijka grada u odabranim gradovima;
- Praćenje rezultata i provedbe Akcijskih planova održivog korištenja energije za vrijeme trajanja projekta i duže;
- Poboljšanje učinkovitosti gospodarenja energijom u određenom broju gradova;
- Povećanje broja potpornih struktura u sklopu inicijative Sporazum gradonačelnika.

Aktivnosti u sklopu projekta:

- Ukupno 100+ gradova kontaktirati i informirati vezano uz Sporazum gradonačelnika;
- 105-140 gradova potaknuti pristupanju Sporazumu gradonačelnika;
- 42-56 gradova potpuno poduprijeti tijekom izrade i provedbe Akcijskih planova energetski održivog razvijka grada;
- U podupiranim gradovima odabrati i implementirati po 3 mjere iz Akcijskih planova energetski održivog razvijka grada;
- Izraditi analizu mogućnosti financiranja mjera definiranih u Akcijskim planovima energetski održivog razvijka grada za svaku uključenu zemlju;
- Implementirati 8 pilot sustava upravljanja energijom;
- Organizirati energetske dane i dvodnevni seminar za potporne strukture;
- Izraditi materijale za potporne strukture i gradove potpisnike Sporazuma.

The sole responsibility for the content of this webpage lies with the authors. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the EACI nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.

 INTELLIGENT ENERGY EUROPE

<http://www.energyformayors.eu>

Leadership for Energy Action and Planning” (LEAP) – IEE projekt

Na natječaj Intelligent Energy Europe 2010., Grad Zagreb je zajedno sa partnerima TCPA (Town and Country Planning Association), Southampton, Hannover, Cornwall, Hagen, South Dublin, Kunas, Sofia, Maribor i Graz, aplicirao projekt „Leadership for Energy Action and Planning“ (LEAP), koji je odobren i u fazi je pregovora za ugovaranje sa EACI.

Svrha projekta je razvijanje partnerstva između europskih gradova i učenje na iskustvima u praksi u cilju postizanja održivog energetskog planiranja i implementacije, primjena iskustava između partnera u cilju jačanja tehničkih i institucionalnih kapaciteta na području održivog energetskog planiranja i implementacije, izrada novog ili revizija postojećeg Akcijskog plana za održivu energiju (SEAP), implementacija jedne od prioritetnih mjera iz SEAP-a u cilju porasta primjene ostalih mjera iz SEAP-a.

I. Zagrebački energetski tjedan

Grad Zagreb je, od 10. do 16. svibnja 2010., organizirao prvi Zagrebački energetski tjedan sukladno Sporazumu gradonačelnika.

S porukom „*Razvoj ne želimo zaustaviti, ali onečišćenje možemo!*”, cijeli tjedan su obilježila događanja na temu energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Program se provodio u vrtićima, osnovnim i srednjim školama Grada Zagreba, fakultetima Sveučilišta u Zagrebu, dok su dio programa provodili HGK, obrtnici Grada Zagreba, stručne udruge i udruge civilnog društva. Ukupno je održano 27 različitih događanja u kojima su sudjelovali i građani Grada Zagreba.

Zagrebački energetski tjedan
10. - 16. svibnja 2010.
www.zagreb-energyweek.info

**Razvoj ne želimo zaustaviti,
ali onečišćenje možemo!**

Energetska izložba - tvrtke, poduzetnici, udruge
Trg Bana Josipa Jelačića
15. i 16. svibnja 2010.

Logos of sponsors and partners:

- FSB
- Af
- Hrvatska hidroelektrarna d.d.
- Mrežna agencija Zagreb - TZ
- KONCAR INSTITUT
- DOOR
- PHILIPS
- GRENERGO
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode Republike Hrvatske
- Gradski odbor za zaštitu okoliša i obnovljive izvore energije
- Grad Zagreb

Aktivnosti u sklopu Zagrebačkog energetskog tjedna:

U vrtićima i osnovnim školama na području Grada Zagreba održane su igraonice i predavanja na temu važnosti stednje energije i kako svatko od nas može doprinijeti njezinom racionalnom korištenju i zaštiti okoliša.

U srednjim je školama prikazan obrazovni film na temu energetske učinkovitosti, korištenja obnovljivih izvora energije i ekološki prihvatljivih goriva. Programom je ukupno obuhvaćeno 18 vrtića, 17 osnovnih te 10 srednjih škola na području Grada Zagreba.

OŠ Gustava Krkleca

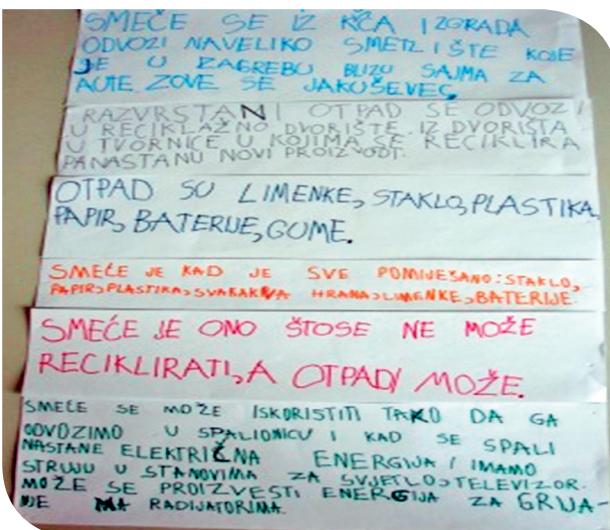

OŠ Bartola Kašića

OŠ Trnjanska

Dječji vrtić Gajnice

Dječji vrtić Srednjaci

Stručne su tribine održane na pet fakulteta (Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije, Fakultet strojarstva i brodogradnje, Fakultet elektrotehnike i računarstva, Šumarski fakultet, Građevinski i arhitektonski fakultet) te ostalim stručnim ustanovama okupile brojne stručnjake iz zemlje i inozemstva.

Studentima i građanima predstavljena su nova tehnološka dostignuća na području energetske učinkovitosti, održive gradnje i obnovljivih izvora energije.

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Obrtnička komora Zagreb

Središnji događaj Zagrebačkog energetskog tjedna održao se 15. svibnja 2010. na Trgu bana Jelačića prezentacijom proizvodnih programa i djelovanja tvrtki, poduzetnika i stručnih udruga iz područja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Događanje je upotpunilo izlaganje učeničkih i dječjih radova na temu energije, nagrađivanje najboljih te razne promotivne akcije.

Stručni skup Covenant of Mayors – Razvoj ne želimo zaustaviti, ali onečišćenje možemo

Posebno mjesto u sklopu Zagrebačkog energetskog tjedna zauzeo je stručni skup u Staroj gradskoj vijećnici nazvan „Poruka gradova- Razvoj ne želimo zaustaviti, ali onečišćenje možemo!“ gdje je prezentirana europska inicijativa Sporazum gradonačelnika te Akcijski plan energetski održivog razvijanja Grada Zagreba. Osim toga, predstavljen je i rad hrvatskih energetskih agencija koje su tom prilikom podijelile iskustva s gostima i partnerima iz energetskih agencija iz inozemstva.

Skup je okupio najviše gradske i županijske dužnosnike, predstavnike sveučilišta, ministarstava, javnih tvrtki, instituta, agencija kao i goste i partnere iz Europske komisije i inozemstva. Prisustvovalo je više od stotinu hrvatskih gradonačelnika, načelnika općina, djelatnika gradskih uprava te predstavnika županija i energetskih agencija.

Sudionici skupa u Starogradskoj vijećnici

Kristina Dely,
voditeljica Covenant of Mayors inicijative

William Gillet, Executive Agency for
Competitiveness and Innovation (EACI)

Povelja o stručnoj suradnji hrvatskih regionalnih i lokalnih energetskih agencija

Važan trenutak stručnog skupa bio je svečano potpisivanje *Povelje hrvatskih regionalnih i lokalnih energetskih agencija* kao novog temeljnog dokumenta lokalne i regionalne inicijative u energetici koju je potpisalo svih pet, do tada, osnovanih energetskih agencija na području Republike Hrvatske.

Predstavnici pet hrvatskih energetskih agencija, Regionalne energetske agencije Sjever, Istarske regionalne energetske agencije, Međimurske energetske agencije, Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske i Regionalne energetske agencije Kvarner

POVELJA HRVATSKIH REGIONALNIH I LOKALNIH ENERGETSKIH AGENCIJA

Zagreb, 14. svibnja 2012.

- Mr. Predsjednik regionalnih i lokalnih energetskih agencija u Republici Hrvatskoj,
1. Budžet je:
- Sustojanjem energetskih (lokalnih energetskih) vlasti, energetskih ustanova i lokalnih i regionalnih energetskih agencija u Republici Hrvatskoj, energetski učinak i korištenje lokalnih i regionalnih energetskih resursa na teritoriju Republike Hrvatske je jedinstvena, a takođe je i u skladu s načelima održivog razvoja, a to je potrebno da se u potpunosti ukloni slijepina energetskog sektora.
 - Povlačenjem pravilnika o vođenju i upravljanju energetskim resursima, te primjenom odgovarajućih mjerodavstava na teritoriju Republike Hrvatske, potencijalne energije će biti u potpunosti iskoristivane.
 - Odgovarajućim energetskim planom i strategijama, a posebno na teritoriju Republike Hrvatske, će biti dovršeno i u potpunosti iskoristivo sve dostupno u hrvatskom energetskom sektoru.
 - Dolaskom pravila o prepoznavanju i klasificiranju energetskih resursa, te primjenom odgovarajućih mjerodavstava na teritoriju Republike Hrvatske, potencijalne energije će biti u potpunosti iskoristivane.
 - Novim državnim aktom "Pravilnik o vođenju i upravljanju energetskim resursima" i "Pravilnik o prepoznavanju i klasificiranju energetskih resursa", u kojem će biti navedeni i detaljni zahtjevi za postavljanje energetskih resursa, način njihovog iskoristivanja, primjenu odgovarajućih mjerodavstava na teritoriju Republike Hrvatske, te način njihovog dobivanja i primjene učinkova pravil.
 - Važeći zakonski akt o izdaji, raspisivanju, valitu i izradu tehničke norme održivaštva, a to je 25. travnja 2012. godine, način na koji će biti obvezujuće primjene i kontrolišeće upravljanje jugoistočne i istočne primoravine, učinak načina izdavanja i primjene ovih pravila.
 - Uvod u energetsku politiku i primjenu pravil o vođenju i upravljanju energetskim resursima.
2. Odluka Vlade Republike Hrvatske o članu 10. odgovara učinkovima načina izdavanja i primjene ovih pravila, te gospodarskom razvoju i životu u Republici Hrvatskoj.
- Gospodarstvo je predviđeno da će dobiti dovoljno vremena za adaptaciju i razvoj, ali i da ne ugrozi stabilnost energetskog sektora, način na koji će biti obvezujuće primjene ovih pravila.
- Odgovarajući energetski i ekološki ciljevi i mjerodavstvi na teritoriju Republike Hrvatske, posebno u području energetskih resursa, predviđeni su da dobiti dovoljno vremena za adaptaciju i razvoj, ali i da ne ugrozi stabilnost energetskog sektora.
 - Način na koji će biti obvezujuće primjene ovih pravila, te gospodarskom razvoju i životu u Republici Hrvatskoj, je predviđeno da će biti dovoljno vremena za adaptaciju i razvoj, ali i da ne ugrozi stabilnost energetskog sektora.
 - Štampanje i raspisivanje pravilnika o vođenju i upravljanju energetskim resursima, a posebno na teritoriju Republike Hrvatske, način na koji će biti obvezujuće primjene ovih pravila, je predviđeno da će biti dovoljno vremena za adaptaciju i razvoj, ali i da ne ugrozi stabilnost energetskog sektora.
 - Uvođenje novih mjerodavstava i mjerodavstava na teritoriju Republike Hrvatske, način na koji će biti obvezujuće primjene ovih pravila, je predviđeno da će biti dovoljno vremena za adaptaciju i razvoj, ali i da ne ugrozi stabilnost energetskog sektora.
3. Odluke Vlade o izdaji, raspisivanju, valitu i izradu tehničke norme održivaštva, a to je 25. travnja 2012. godine, način na koji će biti obvezujuće primjene i kontrolišeće upravljanje jugoistočne i istočne primoravine, učinak načina izdavanja i primjene ovih pravila.

Preuzeo i potpisao:

Stjepan Arčić, M.R.E. – predsjednik Hrvatske energetske agencije

Pred. dr. Miroslav Bošnjak – predsjednik Hrvatske energetske agencije

Davor Šimac, M.R.E. – predsjednik Hrvatske energetske agencije

Marijan Krmpotić, M.R.E. – predsjednik Hrvatske energetske agencije

Dr. sc. Josip Šimac, M.R.E. – predsjednik Hrvatske energetske agencije

Svečano primanje sudionika Zagrebačkog energetskog tjedna u gradskoj palači Dverce

Managenergy - godišnja konferencija 2010.

24. ožujka 2010. u sklopu EU tjedna održive energije (EU Sustainable Energy Week - EUSEW) kao već tradicionalno najvažnijeg europskog energetskog događaja godine održana je i Managenergy konferencija 2010. (ManagEnergy Annual Conference 2010).

Na godišnjoj Managenergy konferenciji 2010. okupilo se više od 400 sudionika

Cilj konferencije bio je prikazati lokalnim i regionalnim vlastima te energetskim agencijama mogućnosti financiranja Akcijskih planova energetski održivog razvijanja gradova te ostalih energetskih projekata.

Dogradonačelnica Grada Zagreba održala je u sklopu konferencije uvodnu prezentaciju *Mogućnosti partnerstva i sponzorstva u lokalnim energetskim inicijativama*. U izlaganju prikazana je sinergija djelovanja između Grada Zagreba i Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske te odlične rezultate koji se takvim pristupom postižu.

Jelena Pavičić Vukičević, dogradonačelnica Grada Zagreba i Julije Domac, ravnatelj Regionalne energetske agencije Sjeverozapadne Hrvatske na izlaganju aktivnosti Grada Zagreba

Jedan od najzanimljivijih događaja ManagEnergy konferencije je dodjela ManagEnergy nagrade za najuspješniji projekt poticanja energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije (ManagEnergy Local Energy Action Award).

Između velikog broja projekata iz svih dijelova Europske unije, hrvatski projekt poticanja obnovljivih izvora energije: *I ja mogu imati solarne kolektore!* odabran je među 10 najuspješnijih.

Prestižnu su nagradu ove godine osvojili projekti Energy Neighbourhoods i Hadyard Hill. Energetskoj agenciji Škotske i Konzorciju devet njemačkih lokalnih energetskih agencija nagradu je uručila dogradonačelnica Grada Zagreba, gospođa Jelena Pavičić Vukičević.

Michael Carr, South West Scotland Energy Agency, prima ManagEnergy nagradu od Günthera Oettingera, europskog povjerenika za energiju i Jelene Pavičić Vukičević, zamjenice gradonačelnika Grada Zagreba

Dobitnici nagrade Managenergy s Jelenom Pavičić Vukičević, dogradonačelnicom Grada Zagreba i Günther Oettinger, europskim povjerenikom za energetiku

Europski tjedan mobilnosti

Potpisivanjem Povelje o pristupanju Europskom tjednu mobilnosti 2010. i predstavljanjem programa aktivnosti, zagrebački gradonačelnik Milan Bandić označio je u dvorani Tehničkog muzeja početak niza događanja koja su se do 22. rujna, pod motom „Putuj pametnije – živi kvalitetnije“ odvijala u sklopu Tjedna mobilnosti.

U organizaciji Europske komisije, tijekom Tjedna gradovi promoviraju postojeće strategije i najbolje prakse vezane uz održivi promet i mobilnost, razmjenjuju iskustva i promišljaju nove dugoročne mjere za kvalitetniji život građana. Zagreb se, četvrta godinu zaredom prijavljuje za Mobility Award, nagradu koja se dodjeljuje gradovima za najuspješniju organizaciju sedmodnevne kampanje i onima koji su po pitanju mobilnosti učinili najveći iskorak.

U tom smislu Grad Zagreb ostvaruje zapažene rezultate, pa uvijek u među 10 najboljih, a 2008. osvojio je drugo mjesto u konkurenciji od više od 2000 europskih gradova.

Od 16. do 22. rujna održan je niz aktivnosti gdje se promovirali alternativni načini prijevoza važni za kvalitetniji način života građana, na Jarunu i Bundeku odvijale su se aktivnosti vezane za sport i rekreaciju. Tehnički muzej bio je mjesto gdje su gradski uredi svakodnevno održavali okrugle stolove, na kojima se raspravljalo o važnim temama i projektima, koji će se u Gradu Zagrebu implementirati u sljedećim desetljećima. Tjedan mobilnosti završio je 22. rujna s *Danom bez automobila* – tradicionalnom vožnjom građana biciklima kroz središte grada pod nazivom *Zagrebačka žbica*.

Gradonačelnik Milan Bandić pozvao je sugrađane da se uključe u Tjedan mobilnosti kojem je moto „*Putuj pametnije – živi kvalitetnije*“, te da koriste javni prijevoz, bicikle i pješače do željenih destinacija. Na kraju se zahvalio svima koji su sudjelovali i doprinijeli ovom projektu, koji nas je postavio i na značajno mjesto na europskoj karti mobilnosti.

Koordinaciju programske aktivnosti koordinirao je Ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom i Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, a brojna su događanja organizirana u suradnji gradskih ureda, zavoda i službi, podružnice ZG Holdinga - ZET, Udruge Bicikl, ZG športskog saveza za osobe s invaliditetom, Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Tehničkim muzejom, JU Parkom prirode Medvednica, HŽ-om i dr.

Međunarodni Zagrebački jesenski velesajam 2010.

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj predstavio je svoje djelovanje na području energetike i zaštite okoliša na Jesenskom međunarodnom velesajmu koji je održan 22.-26. rujna 2010. Tijekom izlaganja, ostvareni su kontakti sa građanima svih dobnih skupina, obrtnicima, poduzetnicima, te osobama iz gospodarskih komora, strukovnih udruženja, znanstvenih institucija, veleposlanstava, kao i iz drugih lokalnih uprava gradova Republike Hrvatske.

Izložbeni prostor Gradskih ureda Grada Zagreba na sajmu energetike posjetili su gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić, dekan Fakulteta elektrotehnike i računarstva prof.dr. Nedjeljko Perić, predstavnici Uprave Zagrebačkog holdinga i Zagrebačkog velesajma, gospodarstvenici i građani.

Aktivnosti Grada Zagreba u programima *Energy-Cities* i *Eurocities*

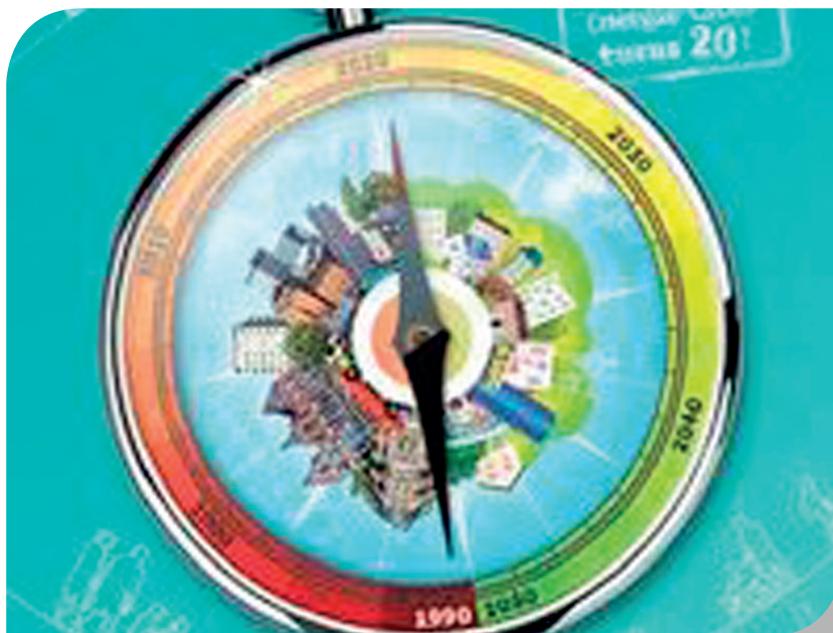
Odlukom Gradske skupštine Grada Zagreba od 25. studenog 2008., Grad Zagreb pristupio je u punopravno članstvo udruge Energy-Cities, organizacije koja povezuje jedinice lokalnih i regionalnih vlasti koje skrbe o racionalnom korištenju energije i primjeni mjera energetske učinkovitosti, koriste obnovljive izvore energije i brinu o zaštiti okoliša.

Energy-Cities je neprofitna udruga osnovana 1990. od strane Europskih lokalnih vlasti, koja intenzivno promovira održivu energetsku politiku na lokalnoj razini te potiče suradnju između svojih članova u cilju međusobne razmjene iskustava, znanja i primjera dobre prakse na području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije. Udrugu trenutačno čini preko 1 000 članova iz 30 zemalja, a postati članom mogu samo lokalna samouprava, organizacije osnovane od strane gradske uprave, energetske agencije te gradska poduzeća.

Biti članom Energy-Cities znači ojačati svoju ulogu i znanje na polju održive energije, moći zastupati svoje interese i utjecati na politiku i prijedloge EU institucija na polju energetske politike i zaštite okoliša, kao i razvijati i promovirati vlastite inicijative kroz prenošenje svojih iskustva, znanja i provedbe projekata u zajedničkoj suradnji sa drugim članovima.

Godišnja konferencija – Salerno 28.-30.svibnja 2010.

„Energy Cities“ u cilju promocije i praktične primjene lokalnih energetski učinkovitih planova u razvoju urbanih sredina organizira stručne seminare i godišnje konferencije. Zajednička težnja svih gradova članova udruženja je razvoj urbanih sredina uz energetski učinkovitu potrošnju energije i podizanje kvalitete života stanovnika gradova.

Povodom jubilarne dvadesete obljetnice osnutka „Energy Cities“ održana je godišnja konferencija predstavnika gradova članica u Salernu u Italiji. Cilj sastanka je primjena novih rješenja za učinkovito gospodarenje energijom u gradovima i razvijanje koncepta održivog razvoja gradova pod nazivom „Inventing Tomorrow - city life in transition“ (u slobodnom prijevodu, „Osmišljavanje sutrašnjice- život gradova u tranziciji“).

Teme konferencije su bile:

- Percepcija i indikatori kvalitete života u gradovima
- Lokalne energetske politike koje osiguravaju bolju kvalitetu života
- Vizije niskoenergetskih gradova za razdoblje 2020.-2050.

Svi sudionici su pozivani na aktivno uključivanje u rasprave i interaktivne forume putem kojih se mogu razviti nove ideje i osmisiliti poželjni načini planiranja i održavanja urbanih sredina te načina života u gradovima. Predstavnici Grada Zagreba prezentirali su razvojne mogućnosti i vizije Grada Zagreba te predstavili Grad Zagreb kao domaćina slijedeće konferencije.

Godišnja konferencija Energy Cities , Zagreb 6.-8.travnja 2011.

Odlukom Upravnog odbora Energy Cities, Grad Zagreb će biti domaćin 16. godišnje konferencije udruge koja će se održati 06. – 08. travnja 2011. u Zagrebu. Na konferenciji, koja je i izbornog karaktera, očekuje se preko 300 gradonačelnika i predstavnika hrvatskih gradova i gradova šire regije koji će održati niz prezentacija i rasprava iz područja energetski održivog razvoja. Gradska ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj provoditi će aktivnosti u svezi organizacije konferencije.

EUROCITIES je mreža glavnih europskih gradova koja okuplja više od 140 velikih gradova u preko 30 europskih zemalja. EUROCITIES čine gradovi s brojem stanovnika koji premašuje 250 tisuća. Punopravni članovi su gradovi iz, a pridruženi su gradovi izvan zemalja Europske unije. Grad Zagreb je pridruženi član EUROCITIES-a od lipnja 2002.

EUROCITIES aktivno surađuje s institucijama EU-a u cilju rješavanja uobičajenih problema koji utječu na svakodnevni život Europljana. Cilj je utjecati na zakonodavstvo na način da ono bude u funkciji gradskih vlasti koji trebaju odgovoriti na strateške izazove EU na lokalnoj razini. Veliki dio rada usmјeren je na jačanje uloge lokalnih vlasti.

Jedan od prioriteta politike EUROCITIES-a je borba protiv klimatskih promjena. Gradska skupština Grada Zagreba službeno je 16. ožujka 2009. prihvatile EUROCITIES Deklaraciju o klimatskim promjenama radi zajedničke suradnje europskih gradova u ostvarivanju održive budućnosti i borbe protiv klimatskih promjena.

Mreža ima širok raspon aktivnosti od utjecaja na ekonomski razvoj i kohezijsku politiku, pružanja javnih usluga, klimatskih promjena, energije i okoliša, transporta, zapošljavanja i socijalne politike, kulture, obrazovanja, informacija i razvijanja društva znanja do upravljanja i međunarodne suradnje.

EUROCITIES pruža brojne mogućnosti gradovima za razmjenu znanja, ideja i iskustava, analizu zajedničkih problema i razvoj inovativnih rješenja, kroz organizaciju foruma, radnih skupina, projekata, aktivnosti i događanja.

Vizija EUROCITIES mreže je izgradnja europskih gradova na načelima održivog razvoja i kvalitetnog života svih njihovih građana.

Deklaracija o klimatskim promjenama (Declaration on Climate Change)

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj provodi aktivnosti na realizaciji ciljeva EUROCITIES Deklaracije o klimatskim promjenama, koji je prihvatile Gradska skupština Grada Zagreba 16.ožujka 2009. Cilj ove Deklaracije je potvrditi važnost lokalnih vlasti u donošenju političkih odluka i poduzimanju inicijativa iz područja njihovih djelokruga u cilju smanjenja stakleničkih plinova i ublažavanja klimatskih promjena. Grad Zagreb je preuzeo obveze iz Deklaracije koje se odnose na provođenje strategije, donošenje političkih odluka i uspostavljanje dugoročnih politika za ublažavanje klimatskih promjena, uključivanje svih dionika na području Gradu Zagrebu u inicijativi očuvanja klime, postizanje viših standarda kroz sudjelovanje u europskim programima i umrežavanju sa drugim gradovima u borbi protiv klimatskih promjena.

Zelena digitalna povelja (Green Digital Charter– ICT for Sustainable Growth)

Gradska skupština Grada Zagreba je, 26.listopada 2010., prihvatile Zelenu digitalnu povelju EUROCITIES (Green Digital Charter), čijim pokretanjem EUROCITIES je pokazao da europski gradovi preko inovacija mogu pronaći nova i kreativna rješenja za suočavanje sa klimatskim promjenama.

Povelja je razvijena u okviru Radne skupine informacijskih i komunikacijskih tehnologija (ICT) i energetske efikasnosti, na čelu sa gradom Manchesterom.

Ona obvezuje gradove da surađuju na ostvarivanju klimatskih ciljeva Europske unije koristeći se digitalnom tehnologijom koja povećava energetsku efikasnost, olakšava smanjenje emisije štetnih plinova i sprječava klimatske promjene. Prihvaćanjem ove Povelje, Grad Zagreb je iskazao svoju opredjeljenost za stvaranje i promicanje mreže „zeleno“ povezanih gradova koji koriste energetski učinkovitije informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT); razvijaju zajednički standard za prikupljanje, uspoređivanje i analiziranje emisija i energetskih podataka preko gradskih administratora i grada u cjelini; primjenjuju inovacije u informacijskim i komunikacijskim tehnologijama sustava javnog i gradskog transporta te sustavima javne rasvjete i slično. Tako međusobno povezani gradovi stvorit će platformu za ekonomsku, socijalnu i ekološku dobrobit svih građana.

Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj, provoditi će aktivnosti u suradnji sa Eurocities i drugim europskim gradovima u svrhu ostvarenja zadanih ciljeva projekta „Green Digital Charter“.

II. Zagrebački energetski tjedan, Zagreb 4.- 9.travnja 2011.

Programom drugog Zagrebačkog energetskog tjedna koji će se održati 4.-10.travnja 2011. predviđen je niz stručnih aktivnosti koje će se provesti u suradnji sa nadležnim Ministarstvima RH, uredima gradske uprave Grada Zagreba, Fakultetima Sveučilišta u Zagrebu, odgojnim i obrazovnim institucijama, udružama i komorama obrtnika Grada Zagreba, Hrvatskom gospodarskom komorom, strukovnim udružama i komorama inženjera, proizvođačima opreme, udružama civilnog društva, Zagrebačkim holdingom d.o.o. i drugim zainteresiranim subjektima. Zbog kvalitetnih stručnih prezentacija o temama od zajedničkog interesa lokalnih samouprava u cilju postizanja uštede energije, primjene mjera energetske učinkovitosti, korištenju obnovljivih izvora energije i ekološko prihvatljivih goriva, te smanjenja emisije CO₂, kao i velike zainteresiranosti uže i šire regije o pristupu u organizaciji događanja, očekuje se veći broj sudionika iz drugih gradova RH na pojedinim događanjima tijekom Zagrebačkog energetskog tjedna.

04.-09. travnja 2011

www.zagreb-energyweek.info

Zagrebački energetski tjedan

GRAD ZAGREB

Covenant of Mayors

Gradski savjet za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj

REGIONALNA ENERGETSKA AGENCIJA ŠJEROVAPONE HRVATSKE

EHP

ZAGREBAČKI HOLDING d.o.o.

KONCAR

HAK

interklima

Zagrebački Velešnam

**Gradski ured za energetiku,
zaštitu okoliša i održivi razvoj**

10 000 Zagreb, Dukljanićeva 3

tel. +385 1 658 5001 • faks. +385 1 658 5009
www.eko.zagreb.hr